

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАСЬЯНОВСЬКИЙ ЄВГЕН ВЛАДИСЛАВОВИЧ

УДК 330.32: 336.76

**УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЯМИ В РЕАЛЬНИЙ СЕКТОР
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ
НА ОСНОВІ ІНДИКАТИВНОГО ОЦІНЮВАННЯ**

08.00.03 – економіка та управління національним господарством

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Запоріжжя – 2018

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Класичному приватному університеті, м. Запоріжжя.

Науковий керівник – доктор економічних наук, професор
ВЕРХОГЛЯДОВА Наталя Ігорівна,
ДВНЗ «Придніпровська державна академія
будівництва та архітектури», м. Дніпро,
проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи.

Офіційні опоненти: доктор економічних наук, професор
МАСЛАК Ольга Іванівна,
Кременчуцький національний університет
імені Михайла Остроградського, м. Кременчук,
завідувач кафедри економіки;

доктор економічних наук, доцент
ШКРАБАК Ірина Володимирівна,
ДВНЗ «Донбаська державна машинобудівна
академія», м. Краматорськ,
професор кафедри менеджменту.

Захист відбудеться «28» грудня 2018 р. о 14⁰⁰ годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 17.127.01 у Класичному приватному університеті за адресою: 69002, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 70б, ауд. 124.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Класичного приватного університету за адресою: 69002, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 70б, ауд. 114.

Автореферат розісланий «27» листопада 2018 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

О. І. Трохимець

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Розвиток національної економіки та її структурна перебудова залежать від активізації інвестування. Реальний внесок інвестицій у покращення результатів функціонування національної економіки в конкретних умовах простору та часу прямо впливає на обсяги ВВП національної економіки.

Недостатність інвестицій у реальний сектор, що спричиняє зниження обсягів випуску продукції, погіршення добробуту населення та зростання негативного впливу підприємств реального сектору на навколишнє середовище, загалом може призводити до погіршення результатів функціонування реального сектору національної економіки, а саме економічних, соціальних та екологічних. Така ситуація зумовлює необхідність посилення уваги до управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки та пошуку шляхів його вдосконалення.

Щодо цієї проблеми сформовано ґрунтовну дослідницьку базу. Так, питання інвестицій усебічно досліджували класики економічної теорії, а саме Дж. М. Кейнс, К. Маркс, А. Маршалл, А. Сміт, а також українські вчені: М. Антипенко, І. Барановський, В. Бочаров, О. Ватаманюк, Н. Верхоглядова, В. Геєць, В. Гриньова, В. Дятлова, В. Захарченко, С. Злупко, Б. Кваснюк, М. Крупка, О. Маслак, А. Пересада, О. Покатаєва, В. Семиноженко, Д. Стеченко, Д. Черваньов, І. Шкрабак, М. Якубовський та ін. Аналізу реального сектору присвячені праці таких науковців, як: О. Абрамов, О. Гальцова, В. Гарбариніна, А. Грязнова, О. Дідченко, Е. Прушківська, С. Сімак, Д. Соловійов, А. Старостіна, А. Шабалін, К. Шапошников, С. Яцишин та ін.

Однак, незважаючи на напрацювання науковців, постає потреба в удосконаленні існуючих підходів до управління інвестиціями в реальний сектор. Зокрема, не цілком виконаними є завдання, пов'язані з розробленням індикаторів оцінювання інвестицій у реальний сектор національної економіки, аналізом результатів функціонування реального сектору національної економіки та визначенням їх взаємозв'язку з інвестиціями. Актуальність та недостатньо повне вирішення цих питань визначили напрям дослідження, вибір теми дисертації, її мету та завдання, а також логіку викладення матеріалу.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація виконана в межах науково-дослідної роботи Класичного приватного університету «Розвиток національної економіки в контексті сучасної економічної теорії» (номер державної реєстрації 0116U000798), де автором удосконалено методичний інструментарій індикативного оцінювання інвестицій та результатів функціонування реального сектору національної економіки.

Мета і завдання дослідження. *Мета дослідження* – поглибити теоретико-методичні положення та розробити практичні рекомендації щодо управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки на основі індикативного оцінювання.

Для досягнення зазначеної мети поставлено такі *завдання*:

– уточнити сутність поняття «інвестиції», розкрити зміст процесу управління ними;

- удосконалити класифікацію видових проявів інвестицій;
- розробити підхід до управління інвестиціями в реальний сектор економіки на основі індикативного оцінювання;
- сформуванати методичний інструментарій індикативного оцінювання інвестицій і результатів функціонування реального сектору;
- запропонувати індикатори інвестицій та результатів функціонування реального сектору й сформуванати системи відповідних показників оцінювання на основі комбінованого підходу;
- удосконалити підхід до визначення результативності управління інвестиціями в реальний сектор;
- розвинути підхід до діагностування ситуацій у реальному секторі, які потребують розробки та реалізації певних напрямів управління;
- розробити напрями управління й обґрунтувати архітектуру системи управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки.

Об'єкт дослідження – процес управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки.

Предмет дослідження – теоретико-методичні положення та практичні рекомендації щодо управління інвестиціями в реальний сектор економіки на основі індикативного оцінювання.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети використано такі методи дослідження: *порівняльного аналізу та узагальнення* – для визначення сутності понять «інвестиції», «управління», «реальний сектор», «результативність управління» (підрозділи 1.1, 1.2, 1.3); *евристичний* – для формування індикаторів інвестицій у реальний сектор і результатів його функціонування (підрозділ 2.1); *декомпозиції та експертного аналізу* – для побудови системи показників оцінювання інвестицій у реальний сектор і результатів його функціонування (підрозділ 2.1); *статистичний та індексний* – для розрахунку показників за статичним і динамічним індикаторами результатів функціонування реального сектору (підрозділи 2.2, 2.3), а також показників за індикаторами інвестицій (підрозділ 3.1); *нормування та агрегування* – для обчислення значень індикаторів результатів функціонування реального сектору (підрозділи 2.2, 2.3), а також значень індикаторів інвестицій у реальний сектор (підрозділ 3.1); *трендового аналізу та економіко-математичного моделювання* – для вивчення взаємозв'язків між індикаторами, визначення результативності управління інвестиціями в реальний сектор (підрозділ 3.2); *матричний* – для діагностування ситуацій у реальному секторі та вибору напрямів управління інвестиціями (підрозділ 3.3).

Інформаційну основу дослідження становлять законодавчі й нормативно-правові акти Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України, укази Президента України, статистичні матеріали Державної служби статистики України, звітні дані Національного банку України й інших організацій, дані статистичних щорічників, інформаційно-аналітичних бюлетенів та оглядів, довідкової літератури, періодичних і монографічних видань, а також матеріали науково-практичних конференцій з теми дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в удосконаленні теоретико-методичних положень та наданні практичних рекомендацій щодо управління інвестиціями в реальний сектор економіки на основі індикативного оцінювання. Отримано такі наукові результати:

уперше:

– розроблено підхід до управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки, в основі якого – індикативне оцінювання, що дає змогу встановити причинно-наслідкові зв'язки індикаторів інвестицій у реальний сектор з індикаторами результатів функціонування реального сектору та розробити на цій основі напрями підвищення результативності управління інвестиціями;

удосконалено:

– класифікацію видових проявів інвестицій, яка, на відміну від існуючих, доповнена ознакою «сфера призначення інвестицій», що дає змогу виокремлювати інвестиції в реальний сектор, інвестиції в бюджетний сектор, інвестиції в забезпечення фінансового обігу та інвестиції в зовнішньоекономічну діяльність, а також встановити взаємозв'язок обсягів спрямованих інвестицій і результатів функціонування секторів національної економіки;

– трактування сутності поняття «інвестиції», яке, на відміну від інших, базується на їх розгляді як об'єкта спрямування та передбачає їх розуміння як відносин щодо вкладення коштів інвестиційного характеру у види економічної діяльності з метою покращення результатів функціонування національної економіки;

– методичний інструментарій індикативного оцінювання інвестицій у реальний сектор економіки та результатів його функціонування, що, на відміну від існуючих, включає інструменти оцінювання інвестицій у реальний сектор та результатів його функціонування, що дає змогу сформувати базу для розробки напрямів, реалізація яких забезпечить підвищення результативності управління інвестиціями в реальний сектор;

– перелік індикаторів інвестицій у реальний сектор та результатів його функціонування, який, на відміну від інших, сформований на основі сигнального підходу з використанням евристичного методу, передбачає поділ індикаторів на статичні та динамічні й надає змогу здійснити інтегральну оцінку інвестицій у реальний сектор та результатів його функціонування;

– архітектоніку системи управління інвестиціями в реальний сектор економіки, яка, на відміну від існуючих, включає чотири контури управління, а саме: інформаційно-аналітичний, діагностико-функціональний, результативно-реагуючий, контролюючий, – кожен з яких відповідає за виконання певних управлінських дій, що надає змогу забезпечувати результативність управління інвестиціями в реальний сектор, базуючись на взаємозв'язку інтегрального індикатора інвестицій та індикаторів результатів функціонування реального сектору національної економіки;

набули подальшого розвитку:

– підхід до визначення результативності управління інвестиціями в реальний сектор, що базується на багатокритеріальному оцінюванні з використанням

індексного методу та надає змогу врахувати при визначенні результативності не лише наслідки збільшення інвестицій у реальний сектор та підвищення результатів його функціонування, а й реагування реального сектору на зміну інвестицій;

– підхід до діагностування ситуацій функціонування реального сектору, що, на відміну від інших, базується на врахуванні прогнозних змін статичного та динамічного індикаторів інвестицій, а також зміни відповідних (економічних, соціальних або екологічних) результатів функціонування за видами економічної діяльності реального сектору, подання яких у вигляді тривимірної матриці надає змогу розмежувати зони прогресивних змін, відносної стабільності та проблемних ситуацій й обрати відповідні напрями управління інвестиціями в реальний сектор.

Практичне значення одержаних результатів. Серед основних положень дисертації практичне значення мають розроблені методичні рекомендації щодо управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки на основі індикативного оцінювання.

Розроблені методичні рекомендації мають практичний характер і впроваджені в діяльність: департаменту економіки, фінансів та міського бюджету Дніпропетровської міської ради в частині діагностування проблемних ситуацій з інвестиціями у реальний сектор економіки на місцевому рівні (довідка № 84/18-120 від 15.01.2018), Головного управління ДФС у Дніпропетровській області при здійсненні податкового контролю за результатами функціонування реального сектору економіки на рівні області (довідка № 38/3-24 від 21.03.2018).

Окремі положення дисертації використовують у навчальному процесі Класичного приватного університету під час викладання дисциплін «Національна економіка», «Інвестування» (довідка № 14-17 від 12.04.2017).

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійною науковою працею. Усі наукові результати, викладені в дисертації, отримані автором особисто. З опублікованих у співавторстві наукових праць у дисертації використано лише ті положення, які є результатом особистих розробок здобувача.

Апробація результатів дисертації. Основні положення дисертації та результати дослідження апробовано на міжнародних і всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях, таких як: «Соціальні та економічні проблеми підприємницької діяльності» (м. Жовті Води, 2015 р.); «Актуальні проблеми економіки та менеджменту» (м. Запоріжжя, 2018 р.); «Залучення соціально відповідальних інвестицій: проблеми і перспективи» (м. Київ, 2018 р.); «Розвиток національної економіки в умовах змін ринкового середовища: проблеми та перспективи» (м. Одеса, 2018 р.); «Сучасні управлінські технології в умовах трансформації соціально-економічних відносин» (м. Івано-Франківськ, 2018 р.); «Економіка та суспільство: сучасні вектори розвитку» (м. Лейпциг, Німеччина, 2018 р.); «Стратегії, проблеми та розвиток економічних систем в умовах глобальної нестабільності» (м. Миколаїв, 2018 р.).

Публікації. Основні положення дисертації викладено в 14 наукових працях, з яких: 7 – статті в наукових фахових виданнях України, включених до міжнародних наукометричних баз, 7 – матеріали конференцій. Загальний обсяг публікацій становить 4,54 д. а., з них особисто здобувачу належить 4,14 д. а.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг дисертації – 235 сторінок, з них основний зміст – 199 сторінок, додатки – 10 сторінок. Робота містить 18 рисунків, 81 таблицю. Список використаних джерел включає 227 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми; вказано зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами; визначено мету, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження; викладено наукову новизну й практичне значення одержаних результатів; подано відомості про особистий внесок, апробацію, публікації.

У *першому розділі* – **«Теоретико-методичні аспекти управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки»** – досліджено теоретичні та методичні положення з управління інвестиціями; доповнено класифікацію інвестицій; проаналізовано підходи до секторального розподілу національної економіки та до управління інвестиціями; розроблено підхід до управління інвестиціями в реальний сектор на основі індикативного оцінювання.

Дослідження теорії управління інвестиціями передбачає вивчення та логічне поєднання двох пов'язаних елементів, а саме теорії інвестицій, у межах якої повинна надаватися сутнісна характеристика інвестицій та їх видових проявів, а також теорії управління, у межах якої потрібно розглядати особливості управління таким об'єктом, як інвестиції.

Розглянуто існуючі класифікаційні ознаки інвестицій, серед яких найбільш цікавими з макроекономічного погляду є такі: «за характером участі в інвестуванні (за змістом інвестиційного об'єкта, за цілями інвестування)» і «за об'єктом інвестування». Доведено, що для найкращого розуміння та забезпечення результативності управління інвестиціями на макрорівні доцільним є використання нової ознаки – «сфера призначення інвестицій». За цією ознакою запропоновано виокремлювати інвестиції у: реальний сектор, бюджетний сектор, забезпечення фінансового обігу, зовнішньоекономічну діяльність. Використання цієї ознаки надасть змогу визначити результати секторального розподілу інвестицій у межах національної економіки та в подальшому встановити їх взаємозв'язок з результатами функціонування певних секторів національної економіки.

Найбільш пріоритетним спрямуванням інвестицій на макрорівні є саме реальний сектор національного господарства. Це пов'язано з тим, що результати функціонування реального сектору економіки мають найбільшу питому вагу в структурі результатів функціонування національної економіки в цілому.

Розглянуто підходи до управління інвестиціями та обґрунтовано застосування програмно-цільового підходу, який являє собою єдність процесної та цільової складових. Саме програмно-цільовий підхід, що передбачає розробку управлінських напрямів на основі результатів індикативного оцінювання, надає змогу обрати такі шляхи досягнення цілей управління інвестиціями, які забезпечать результативність його здійснення в цілому.

На основі програмно-цільового розроблено авторський підхід до управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки, що передбачає виконання ряду етапів, найбільш значущим з яких є індикативне оцінювання (рис. 1).

Рис. 1. Підхід до управління інвестиціями в реальний сектор
(побудовано автором)

У процесі індикативного оцінювання можна застосовувати індикатори двох видів – статичні (характеризують предмет пізнання в статистиці, тобто його стан) і динамічні (характеризують зміни, які відбуваються з предметом пізнання з плином часу).

У межах запропонованого підходу детально розроблено й науково обґрунтовано систему показників оцінювання результатів функціонування реального сектору, а також систему показників оцінювання інвестицій у реальний сектор національної економіки, яка з максимальною точністю описує їх, надаючи змогу всебічно їх вивчити та оцінювати.

Результати індикативного оцінювання створюють підґрунтя для формування бази для розробки управлінських напрямів. Для цього потрібно провести аналіз причинно-наслідкових зв'язків, що характеризують перебіг процесу інвестування в реальний сектор національної економіки, а також прогнозування інвестицій та результатів функціонування реального сектору.

Отже, запропонований підхід до управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки ґрунтується на встановленні причинно-наслідкових зв'язків індикаторів результатів функціонування реального сектору з індикаторами інвестицій у реальний сектор, що надає змогу розробити на цій основі напрями підвищення результативності управління інвестиціями.

У *другому розділі* – **«Індикативне оцінювання як основа управління інвестиціями в реальний сектор»** – розроблено методичний інструментарій індикативного оцінювання як основи управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки; розраховано й проаналізовано індикатори результатів функціонування реального сектору та їх зміну; визначено інтегральний індикатор результатів функціонування реального сектору.

Склад методичного інструментарію індикативного оцінювання як підґрунтя для вироблення напрямів у сфері управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки наведено на рис. 2.

Запропонований методичний інструментарій складається з п'яти блоків, кожному з яких відповідають підходи та методи. Сигнальний підхід з використанням евристичного методу надає змогу сформулювати перелік індикаторів інвестицій і результатів функціонування реального сектору.

Після визначення індикаторів відбувається формування статичних і динамічних індикаторів інвестицій та індикаторів результатів функціонування реального сектору. Крім того, індикатори результатів розподілено на економічні, соціальні та екологічні.

Комбінований підхід до формування системи показників, який передбачає застосування методу декомпозиції та експертного методу, надав змогу сформулювати систему показників інвестицій у реальний сектор і систему показників результатів

його функціонування.

Рис. 2. Методичний інструментарій індикативного оцінювання у сфері управління інвестиціями в реальний сектор (побудовано автором)

Сформована система показників, що відповідають індикаторам обсягу та віддачі інвестицій у реальний сектор, а також індикаторам їхньої зміни, наведена на рис. 3.

Перш ніж оцінювати інвестиції в реальний сектор, необхідно оцінити результати його функціонування, визначивши відповідні індикатори економічних, соціальних та екологічних результатів.

Рис. 3. Система показників за індикаторами інвестицій у реальний сектор (побудовано автором)

На основі значень індикаторів економічних, соціальних та екологічних результатів розраховано узагальнюючий індикатор результатів функціонування реального сектору IR_s :

$$IR_s = \frac{IR_{s1} + IR_{s2} + IR_{s3}}{3}, \quad (1)$$

де IR_{s1} , IR_{s2} та IR_{s3} – індикатори економічних, соціальних та екологічних результатів.

Крім статичних індикаторів, згідно з методичним інструментарієм, оцінювання результатів функціонування реального сектору передбачає визначення динамічних індикаторів.

На основі значень індикаторів зміни економічних, соціальних та екологічних результатів розраховано узагальнюючий індикатор зміни результатів функціонування реального сектору IR_d :

$$IR_d = \frac{IR_{d1} + IR_{d2} + IR_{d3}}{3}, \quad (2)$$

де IR_{d1} , IR_{d2} та IR_{d3} – індикатори зміни економічних, соціальних та екологічних результатів.

На основі значень узагальнюючих індикаторів результатів функціонування та зміни результатів функціонування реального сектору визначено інтегральний індикатор IR :

$$IR = \frac{IR_s + IR_d}{2}, \quad (3)$$

де IR_s – узагальнюючий індикатор результатів функціонування реального сектору; IR_d – узагальнюючий індикатор зміни результатів функціонування реального сектору.

Значення інтегрального індикатора результатів функціонування реального сектору наведено в табл. 1, дані якої свідчать, що інтегральний індикатор в цілому

зменшився на 0,0051 пункту й становив у 2017 р. 0,4698 пункту. При цьому інтерпретувати інтегральний індикатор запропоновано за шкалою: 0–0,2 – критичний рівень (КР); 0,2–0,37 – незадовільний рівень (НР); 0,37–0,63 – помірний рівень (ПР); 0,63–0,8 – задовільний рівень (ЗР); 0,8–1 – високий рівень (ВР).

Таблиця 1

**Інтегральний індикатор результатів функціонування реального сектору,
пункти**

Вид діяльності	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
A	0,6152	0,6412	0,6140	0,5333	0,6124	0,6857	0,6550	0,5792
B	0,4097	0,5110	0,4201	0,3912	0,3741	0,4138	0,5519	0,4454
C	0,5323	0,6055	0,5633	0,4695	0,4951	0,5814	0,5793	0,5670
D	0,4130	0,4738	0,4433	0,3679	0,3527	0,4091	0,5249	0,4386
E	0,4308	0,4187	0,5086	0,4238	0,4174	0,4489	0,5007	0,4125
F	0,4492	0,4846	0,5149	0,3985	0,4417	0,4221	0,5444	0,4386
G	0,5865	0,6434	0,6365	0,5545	0,5181	0,6369	0,6726	0,6274
H	0,5559	0,6162	0,5547	0,5314	0,4584	0,6363	0,6093	0,5464
I	0,4165	0,4533	0,5344	0,3961	0,3178	0,4581	0,4620	0,4490
J	0,4434	0,4596	0,4481	0,4709	0,3699	0,5078	0,5059	0,4597
L	0,4424	0,4490	0,4885	0,4617	0,3203	0,5572	0,4752	0,4618
M	0,4442	0,4835	0,4841	0,4817	0,2972	0,5620	0,5643	0,4715
N	0,4657	0,4923	0,4903	0,4608	0,3711	0,4868	0,5320	0,4480
P	0,4440	0,5273	0,4481	0,4364	0,3727	0,5092	0,5183	0,4419
Q	0,4812	0,5163	0,5276	0,4243	0,3244	0,5421	0,5474	0,4252
R	0,4689	0,5022	0,4906	0,5177	0,3682	0,4535	0,4690	0,4685
S	0,4342	0,4346	0,4676	0,3922	0,3738	0,4727	0,4586	0,4000
В цілому	0,4725	0,5125	0,5079	0,4536	0,3991	0,5167	0,5395	0,4753

Види економічної діяльності: сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство (A); добувна промисловість і розроблення кар'єрів (B); переробна промисловість (C); постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (D); водопостачання; каналізація, поводження з відходами (E); будівництво (F); оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів (G); транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність (H); тимчасове розміщування й організація харчування (I); інформація та телекомунікації (J); операції з нерухомим майном (L); професійна, наукова та технічна діяльність (M); діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (N); освіта (P); охорона здоров'я та надання соціальної допомоги (Q); мистецтво, спорт, розваги та відпочинок (R); надання інших видів послуг (S).

Примітка: розраховано автором.

Як видно з табл. 1, загалом за досліджуваний період по реальному сектору результати функціонування мають помірний рівень. Водночас для того, щоб розробляти дієві напрями управління, спрямовані на покращення результатів функціонування реального сектору за рахунок інвестицій, необхідно дослідити взаємозв'язок статичних і динамічних індикаторів результатів функціонування реального сектору з індикаторами, що характеризують залучення та використання інвестицій у реальний сектор національної економіки.

У *третьому розділі* – «Вдосконалення управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки» – проведено індикативне оцінювання

інвестицій у реальний сектор національної економіки; визначено взаємозв'язок між інвестиціями в реальний сектор та результатами його функціонування; розроблено підхід до визначення результативності управління інвестиціями в реальний сектор; здійснено прогнозування обсягів інвестицій і результатів функціонування реального сектору; побудовано матрицю діагностики прогнозних ситуацій та архітектуру системи управління інвестиціями; обґрунтовано напрями підвищення результативності управління інвестиціями.

У результаті проведення індикативного оцінювання інвестицій у реальний сектор розраховано значення статичного та динамічного індикаторів інвестицій у реальний сектор за видами економічної діяльності.

На основі значень статичного індикатора інвестицій у реальний сектор та динамічного індикатора інвестицій у реальний сектор за формулою (4) визначено інтегральний індикатор (табл. 2):

$$I = \frac{I_s + I_d}{2}, \quad (4)$$

де I_s – статичний індикатор інвестицій у реальний сектор; I_d – динамічний індикатор інвестицій у реальний сектор.

Таблиця 2

Інтегральний індикатор інвестицій у реальний сектор у розрізі окремих видів економічної діяльності, пункти

Вид діяльності	2010		2017		Зміна інтегрального індикатора
	Значення інтегрального індикатора	Інтерпретація значень (рівень індикатора)	Значення інтегрального індикатора	Інтерпретація значень (рівень індикатора)	
A	0,3227	Незадовільний	0,4307	Помірний	0,0849
B	0,3147	Незадовільний	0,3293	Незадовільний	-0,0097
C	0,3930	Помірний	0,4268	Помірний	0,0176
D	0,3320	Незадовільний	0,3650	Незадовільний	0,0279
E	0,3696	Незадовільний	0,1864	Критичний	-0,1885
F	0,3551	Незадовільний	0,3975	Помірний	0,0229
G	0,3452	Незадовільний	0,3926	Помірний	0,0285
H	0,3427	Незадовільний	0,3505	Незадовільний	-0,0341
I	0,2922	Незадовільний	0,2345	Незадовільний	-0,0664
J	0,2543	Незадовільний	0,3227	Незадовільний	0,0688
L	0,2976	Незадовільний	0,3334	Незадовільний	0,0103
M	0,3652	Незадовільний	0,2643	Незадовільний	-0,0408
N	0,2505	Незадовільний	0,2325	Незадовільний	-0,0252
P	0,3574	Незадовільний	0,3763	Помірний	0,0681
Q	0,2989	Незадовільний	0,2634	Незадовільний	-0,0127
R	0,3718	Незадовільний	0,2854	Незадовільний	-0,0866
S	0,2441	Незадовільний	0,3877	Помірний	0,1658
В цілому	0,3239	Незадовільний	0,3282	Незадовільний	0,0018

Примітка: розраховано автором.

Як видно з табл. 2, значення інтегрального індикатора інвестицій у реальний сектор зросло за досліджуваний період на 0,0018 пункту, переважно завдяки

зростанню значень статичного індикатора інвестицій у реальний сектор. При цьому впродовж досліджуваного періоду інтегральний індикатор інвестицій за видами економічної діяльності перебував на незадовільному, інколи помірному, рівні, а за видом економічної діяльності *E* (водопостачання; каналізація, поводження з відходами) інтегральний індикатор інвестицій перетнув верхню межу інтервалу критичного рівня.

Результативність управління інвестиціями запропоновано оцінювати на основі підходу, що передбачає оцінювання за трьома критеріями: збільшення інвестицій у реальний сектор, підвищення результатів функціонування реального сектору, реагування реального сектору на зміну інвестицій. Критерій збільшення інвестицій у реальний сектор відображається за допомогою індексу зміни інтегрального індикатора інвестицій у реальний сектор – $I(II)$, критерій підвищення результатів – індексу зміни інтегрального індикатора результатів функціонування реального сектору – $I(IR)$, критерій реагування реального сектору на зміну інвестицій – індексу реакції, що характеризується за допомогою співвідношення між індексом зміни інтегрального індикатора результатів функціонування реального сектору та індексом зміни інтегрального індикатора інвестицій у реальний сектор – $I(IS) = I(IR)/I(II)$. Індикатор результативності управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки запропоновано визначати за формулою:

$$R = \frac{I(II) + I(IR) + I(IS)}{3} \quad (5)$$

На основі цієї формули визначено індикатор результативності управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки, значення якого подано в табл. 3.

Таблиця 3

Результати визначення індикатора результативності управління інвестиціями у реальний сектор національної економіки

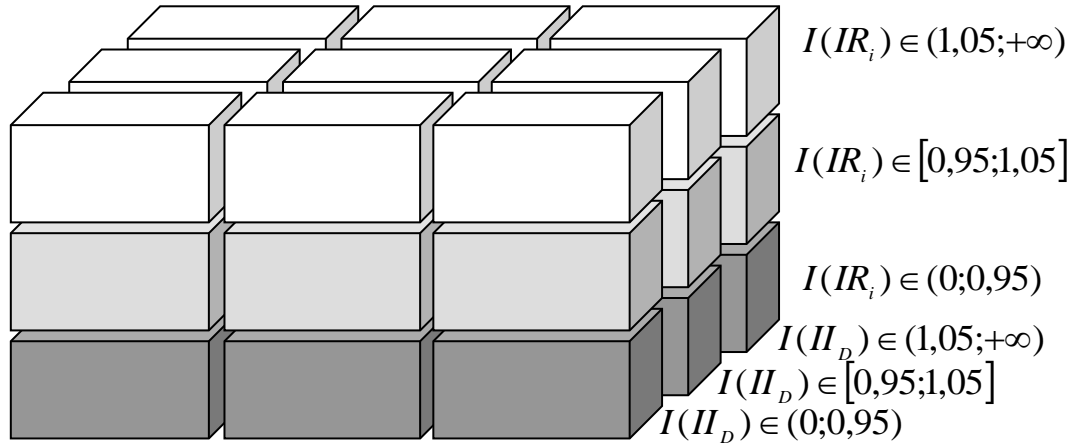
Індикатор	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
$I(II)$	1,074	0,983	0,946	1,002	1,179	1,018	0,842
$I(IR)$	1,085	0,991	0,893	0,880	1,295	1,044	0,881
$I(IS)$	1,010	1,008	0,944	0,878	1,098	1,025	1,046
R	1,056	0,994	0,928	0,920	1,191	1,029	0,923

Примітка: розраховано автором.

Як видно з табл. 3, у 2012–2014 та 2017 рр. управління інвестиціями в реальний сектор не можна було вважати результативним. Лише у 2011 та 2015–2016 рр. результативність управління дещо підвищилася.

Встановлено, що для розробки дієвих управлінських напрямів з метою підвищення результативності управління інвестиціями необхідною є ідентифікація проблем у реальному секторі з урахуванням прогнозованих змін індикаторів результатів його функціонування. Для ідентифікації проблем потрібно діагностувати ситуацію, в якій опиниться реальний сектор, та визначити, чи є ця ситуація проблемною.

Обґрунтовано доцільність побудови матриці діагностування прогнозних ситуацій, яка відображає зміну статичного індикатора інвестицій, динамічного індикатора інвестицій і відповідного індикатора результатів (економічних, соціальних та екологічних) функціонування за видами економічної діяльності реального сектору (рис. 4).

$$I(II_s) \in (0;0,95) \quad I(II_s) \in [0,95;1,05] \quad I(II_s) \in (1,05;+\infty)$$

Рис. 4. Тривимірна матриця діагностування прогнозної економічної (соціальної або екологічної) ситуації в реальному секторі (побудовано автором)

Кожна матриця складається з трьох шарів, які відповідають окремим наборам ситуацій:

1. Ситуація, за якої прогнозовано суттєве зростання значення i -того зведеного індикатора результатів функціонування за окремими видами економічної діяльності, що входять до складу реального сектору, тобто $I(IR_i) \in (1,05;+\infty)$. У такому разі можна говорити, що цей вид економічної діяльності реального сектору національної економіки буде перебувати в зоні прогресивних змін результатів. З погляду управління це є зоною спокою, яка не потребує активних управлінських дій. Усі управлінські дії мають бути спрямовані на створення умов для пролонгації виявлених тенденцій.

2. Ситуація, за якої прогнозовано незмінність або незначні зміни в бік зростання або зниження значення i -того зведеного індикатора результатів функціонування за видами економічної діяльності, що входять до складу реального сектору, тобто $I(IR_i) \in [0,95;1,05]$. У цьому випадку можна говорити, що вид економічної діяльності реального сектору перебуватиме в зоні відносної стабільності економічних (соціальних або екологічних) результатів. З погляду управління така ситуація передбачає постійний моніторинг змін, що відбуваються, їх спрямованості й порівняння виявлених змін з прогнозованими, а також, за умови, що відбувається неприпустиме відхилення від прогнозного значення, – прийняття та реалізацію управлінських рішень щодо усунення цих відхилень.

3. Ситуація, за якої прогнозовано суттєве зниження значення i -того зведеного індикатора результатів функціонування за окремими видами економічної діяльності,

що входять до складу реального сектору, тобто $I(IR_i) \in (0;0,95)$. У цьому випадку можна говорити, що цей вид економічної діяльності перебуватиме в зоні проблемних ситуацій. З погляду управління це є зоною активності, адже потребує виявлення причин виникнення проблемної ситуації, здійснення розробки та активного впровадження напрямів управління, спрямованих на запобігання прогнозованим негативним змінам зведеного індикатора результатів.

Використання тривимірної матриці надає змогу визначити основні напрями управління інвестиціями в реальний сектор, якими є: збільшення потоків інвестицій за видом економічної діяльності B з метою покращення екологічних результатів використання інвестицій; перерозподіл потоків інвестицій за видом економічної діяльності G з метою покращення економічних і соціальних результатів, пошук можливостей додаткового залучення інвестицій; пошук можливостей додаткового залучення інвестицій з метою підвищення економічних, соціальних та екологічних результатів функціонування за видом економічної діяльності C .

Отже, для досягнення найкращих результатів управління виникає потреба в обґрунтуванні архітектури системи управління інвестиціями, що складається з контурів, кожен з яких відповідає за виконання певних управлінських дій (рис. 5).

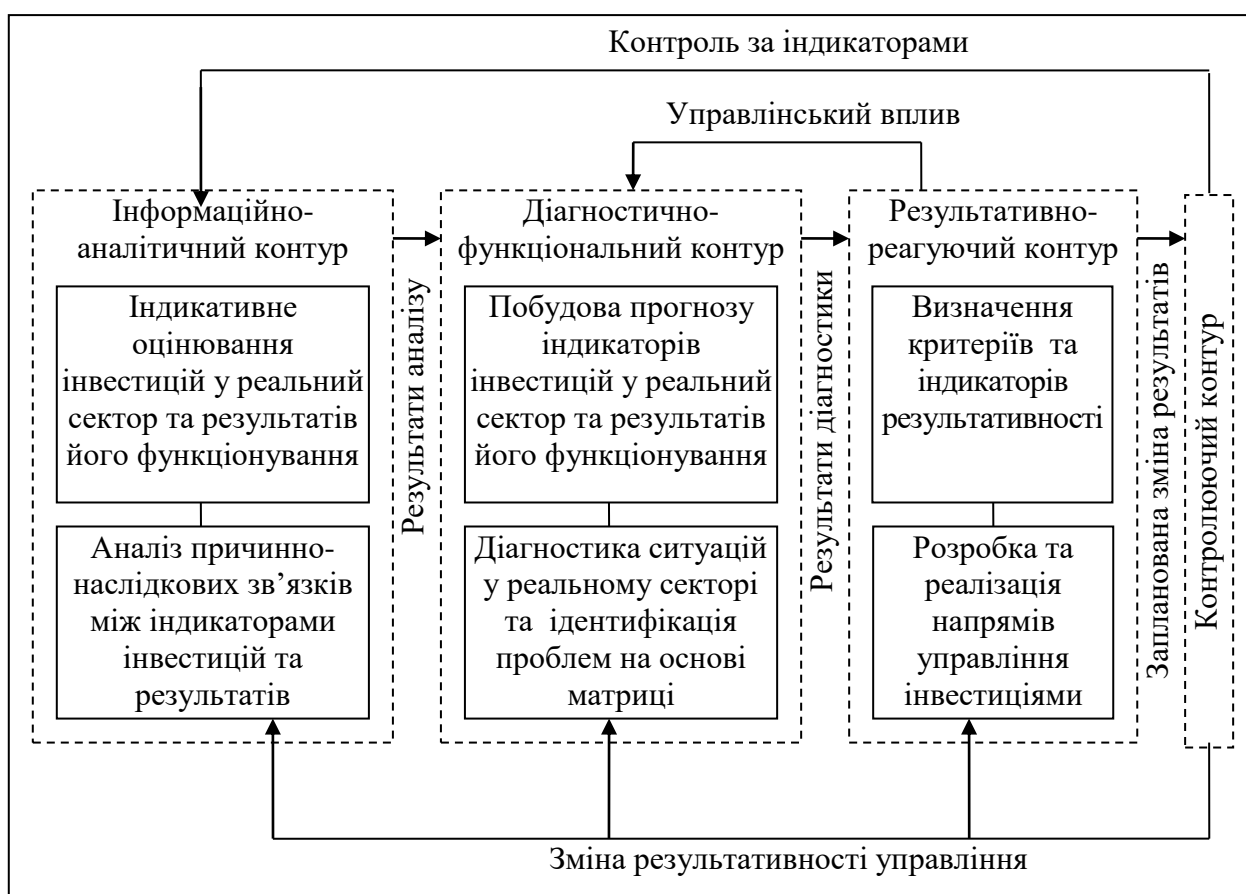

Рис. 5. Архітектура системи управління інвестиціями (побудовано автором)

Інформаційно-аналітичний контур призначений для здійснення індикативного оцінювання інвестицій у реальний сектор національної економіки, індикативного оцінювання результатів функціонування реального сектору (економічних,

соціальних, екологічних). Крім того, потрібно проводити аналіз причинно-наслідкових зв'язків між індикаторами інвестицій та індикаторами результатів функціонування реального сектору національної економіки.

Діагностико-функціональний контур передбачає здійснення побудови прогнозу індикаторів інвестицій у реальний сектор національної економіки господарства та результатів його функціонування. На основі результатів прогнозу з використанням матричного методу має здійснюватись діагностика ситуацій у реальному секторі, спрямована на визначення ситуацій проблемного характеру.

Результативно-реагуючий контур передбачає визначення критеріїв та індикатора результативності, а також розробку й реалізацію напрямів управління інвестиціями в реальний сектор.

Контролюючий контур передбачає здійснення контролю за виконанням поставлених завдань та реалізацією розроблених напрямів.

Унаслідок реалізації запропонованих напрямів значення зведеного індикатора економічних результатів збільшиться на 1,09% порівняно з прогнозованим значення та на 16,01% порівняно з досягнутим значенням попереднього року, значення зведеного індикатора соціальних результатів – на 2,42% або на 27,64%, відповідно, значення зведеного індикатора екологічних результатів – на 0,12% або 0,36%, відповідно. Інтегральний індикатор результатів функціонування реального сектору зросте на 0,98% порівняно з прогнозним значенням та на 10,67% порівняно з досягнутим значенням попереднього року.

Завдяки реалізації напрямів управління стане можливим підвищення інтегрального індикатора результатів функціонування реального сектору за рахунок інвестицій, що надасть змогу забезпечити зростання індикатора результативності управління інвестиціями в реальний сектор до 1,070 пункту.

ВИСНОВКИ

У дисертації поглиблено теоретико-методичні положення та розроблено практичні рекомендації щодо управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки на основі індикативного оцінювання. Отримані теоретико-методичні та практичні результати сприятимуть підвищенню результативності управління інвестиціями в реальний сектор економіки.

1. Уточнено сутність поняття «інвестиції», трактування якого базується на їх розгляді як об'єкта спрямування та передбачає їх розуміння як відносин щодо вкладення коштів інвестиційного характеру у види економічної діяльності з метою покращення результатів функціонування національної економіки. Крім того, досліджено зміст процесу управління інвестиціями в реальний сектор економіки. Обґрунтовано застосування програмно-цільового підходу до управління інвестиціями, який являє собою єдність процесної та цільової складових, що передбачає здійснення розробки напрямів управління на основі результатів індикативного оцінювання.

2. Удосконалено класифікацію видових проявів інвестицій шляхом її доповнення ознакою «за сферою призначення інвестицій». Вдосконалена

класифікація надає змогу виокремлювати інвестиції в реальний сектор, інвестиції в бюджетний сектор, інвестиції в забезпечення фінансового обігу та інвестиції в зовнішньоекономічну діяльність, що забезпечує встановлення взаємозв'язку обсягів спрямованих інвестицій і результатів функціонування секторів національної економіки.

3. Розроблено підхід до управління інвестиціями в реальний сектор економіки на основі індикативного оцінювання, основною перевагою застосування якого є те, що він надає змогу встановити причинно-наслідкові зв'язки індикаторів інвестицій у реальний сектор з індикаторами результатів функціонування реального сектору та розробити на цій основі напрями підвищення результативності управління інвестиціями.

4. Сформовано методичний інструментарій індикативного оцінювання інвестицій та результатів функціонування реального сектору, що включає інструменти оцінювання інвестицій у реальний сектор та результатів його функціонування, які в своєму поєднанні надають змогу створити базу для розробки напрямів управління, реалізація яких приведе до підвищення результативності управління інвестиціями в реальний сектор.

5. Запропоновано перелік індикаторів оцінювання інвестицій та результатів функціонування реального сектору на основі сигнального підходу з використанням евристичного методу. Усі індикатори, включені до переліку, подано у формі статичних та динамічних. Сформовано систему показників оцінювання інвестицій і результатів функціонування на основі комбінованого підходу, що поєднує елементи декомпозиційного та компетентнісного підходів. Такий підхід до формування системи показників оцінювання інвестицій і результатів функціонування надає змогу обрати показники, що характеризують основні види економічної діяльності в межах реального сектору, а також обрати із широкого кола показників найбільш інформативні.

6. Обґрунтовано підхід до визначення результативності управління інвестиціями в реальний сектор, який надає змогу врахувати при визначенні результативності не лише наслідки збільшення інвестицій у реальний сектор та підвищення результатів його функціонування, а й реакцію реального сектору на зміну інвестицій.

7. Розвинуто підхід до діагностування ситуацій у реальному секторі, які потребують розробки та реалізації певних напрямів управління. Базуючись на врахуванні прогнозних змін статичного й динамічного індикаторів інвестицій, а також зміни відповідних (економічних, соціальних або екологічних) результатів функціонування за видами економічної діяльності реального сектору, поданих у вигляді тривимірної матриці, розроблений підхід надає змогу розмежувати зони прогресивних змін, відносної стабільності та проблемних ситуацій. Це допомагає визначити напрями управління інвестиціями в реальний сектор.

8. Розроблено напрями управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки, вибір яких ґрунтується на результатах діагностування прогнозних ситуацій у видах економічної діяльності, що належать до реального сектору. Обґрунтовано архітектуру системи управління інвестиціями в реальний

сектор національної економіки, яка має включати інформаційно-аналітичний, діагностико-функціональний, результативно-реагуючий та контролюючий контури, кожен з яких відповідає за виконання певних управлінських дій і сприятиме успішній реалізації розроблених напрямів з підвищення результативності управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті в наукових фахових виданнях України, включених до міжнародних наукометричних баз даних

1. Касьяновський Є. В., Верхоглядова Н. І. Сутність та характерні ознаки інвестицій як об'єкта управління. *Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка*. 2017. Т. 22. Вип. 11 (64). С. 54–57. (Включено до міжнародної наукометричної бази *Index Copernicus*) (0,51/0,35 д. а.)

Особистий внесок: розширено класифікацію інвестицій шляхом доповнення новою ознакою.

2. Касьяновський Є. В., Верхоглядова Н. І. Методичний підхід до управління інвестиціями в реальний сектор на основі індикативного оцінювання. *Економічний дискурс*. 2018. Вип. 1. С. 42–50. (Включено до міжнародної наукометричної бази *Index Copernicus*) (0,68/0,44 д. а.)

Особистий внесок: обґрунтовано використання індикативного оцінювання в поєднанні з методами трендового аналізу, економіко-математичного прогнозування та матричного методу у сфері управління інвестиціями в реальний сектор.

3. Касьяновський Є. В. Підходи до управління інвестиціями в реальний сектор економіки. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2018. Вип. 1 (63). С. 36–39. (Включено до міжнародної наукометричної бази *Index Copernicus*) (0,47 д. а.)

4. Касьяновський Є. В. Формування методичного інструментарію індикативного оцінювання як основи для управління інвестиціями в реальний сектор. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2018. Вип. 18. Ч. 2. С. 33–37. (Включено до міжнародної наукометричної бази *Index Copernicus*) (0,48 д. а.)

5. Касьяновський Є. В. Підхід до діагностування ситуацій та архітектоніка системи управління інвестиціями в реальний сектор. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2018. Вип. 19. Ч. 2. С. 19–23. (Включено до міжнародної наукометричної бази *Index Copernicus*) (0,48 д. а.)

6. Касьяновський Є. В. Визначення взаємозв'язку між інвестиціями в реальний сектор та результатами його функціонування. *Бізнес-Навігатор*. 2018. Вип. 2-1 (45). С. 50–54. (Включено до міжнародної наукометричної бази *Index Copernicus*) (0,47 д. а.)

7. Касьяновський Є. В. Підхід до прогнозування результативності управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2018. Вип. 30. С. 9–13. (Включено до міжнародної наукометричної бази *Index Copernicus*) (0,61 д. а.)

Матеріали конференцій

8. Касьяновський Є. В. Сутність поняття соціально-економічний розвиток національної економіки. *Соціальні та економічні проблеми підприємницької діяльності* : зб. наук. пр. II Міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Жовті Води, 3–4 квітня 2015 р.). Жовті Води : Дріант, 2015. С. 79–81. (0,06 д. а.)

9. Касьяновський Є. В. Управління інвестиціями на макрорівні: теоретичний аспект. *Актуальні проблеми економіки та менеджменту* : зб. матеріалів III Міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 16–17 лютого 2018 р.). Запоріжжя : ГО «СІЕУ», 2018. С. 12–14. (0,11 д. а.)

10. Касьяновський Є. В. Сутність та значення індикативного оцінювання інвестицій в реальний сектор економіки. *Залучення соціально відповідальних інвестицій: проблеми і перспективи* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 23 березня 2018 р.). Київ : Нац. ун-т харчових технологій, 2018. С. 31–35. (0,12 д. а.)

11. Касьяновський Є. В. Індикатори оцінювання як основа для управління інвестиціями в реальний сектор економіки. *Розвиток національної економіки в умовах змін ринкового середовища: проблеми та перспективи* : зб. тез наук. робіт учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 7 квітня 2018 р.). Одеса : ЦЕДР, 2018. С. 6–9. (0,14 д. а.)

12. Касьяновський Є. В. Прогнозування обсягів інвестицій та результатів функціонування реального сектору. *Сучасні управлінські технології в умовах трансформації соціально-економічних відносин* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Івано-Франківськ, 19–20 квітня 2018 р.). Івано-Франківськ, 2018. С. 124–127. (0,15 д. а.)

13. Касьяновський Є. В. Прогнозування результативності управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки. *Economy and Society: a Modern Vectors of Development* : II International scientific conference (April 27, 2018). Leipzig, Germany : Baltija Publishing, 2018. P. I, P. 131–133. (0,14 д. а.)

14. Касьяновський Є. В. Архитектоніка системи управління інвестиціями в реальний сектор. *Стратегії, проблеми та розвиток економічних систем в умовах глобальної нестабільності* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Миколаїв, 1–2 червня 2018 р.). Миколаїв, 2018. С. 124–127. (0,12 д. а.)

АНОТАЦІЯ

Касьяновський Є. В. Управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки на основі індикативного оцінювання. – На правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. – Класичний приватний університет, Запоріжжя, 2018.

Дисертацію присвячено обґрунтуванню теоретично-методичних положень та розробці практичних рекомендацій щодо управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки на основі індикативного оцінювання. Досліджено теорію управління інвестиціями та вивчено погляди науковців на класифікацію інвестицій,

яку запропоновано доповнити класифікаційною ознакою «за сферою призначення інвестицій». Розглянуто існуючі підходи до управління інвестиціями та розроблено власний підхід до управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки на основі індикативного оцінювання.

Запропоновано методичний інструментарій індикативного оцінювання як підґрунтя для розробки напрямів підвищення результативності управління інвестиціями в реальний сектор. Сформовано систему показників за індикаторами інвестицій і результатів функціонування реального сектору національної економіки; проведено розрахунок та аналіз результатів його функціонування. Здійснено індикативне оцінювання інвестицій у реальний сектор національної економіки. Розроблено підхід до визначення результативності управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки, на основі матриць ідентифіковано проблемні ситуації в реальному секторі. Визначено основні напрями управління й обґрунтовано архітектуру управління інвестиціями в реальний сектор національної економіки.

Ключові слова: національна економіка, реальний сектор, інвестиції, індикатор, індикативне оцінювання, управління, результати функціонування, результативність.

АННОТАЦИЯ

Касьяновская Е. В. Управление инвестициями в реальный сектор национальной экономики на основе индикативного оценивания. – На правах рукописи.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.00.03 – экономика и управление национальным хозяйством. – Классический приватный университет, Запорожье, 2018.

Диссертация посвящена решению важной теоретико-методической проблемы и разработке практических рекомендаций по управлению инвестициями в реальный сектор национальной экономики на основе индикативного оценивания. Исследована теория управления инвестициями, в рамках которой дана характеристика инвестиций и их видовых проявлений. Изучены взгляды ученых на классификацию инвестиций, которую предложено дополнить новым классификационным признаком «сфера назначения инвестиций».

Рассмотрены подходы к выделению секторов национальной экономики и доказано, что реальный сектор является наиболее приоритетным для инвестирования. Исследованы подходы к управлению инвестициями и обосновано применение программно-целевого подхода. Разработан подход к управлению инвестициями в реальный сектор национальной экономики на основе индикативного оценивания. Предложен методический инструментальный индикативного оценивания как основа для управления инвестициями в реальный сектор национальной экономики. Сформирована система показателей по индикаторам инвестиций и результатам функционирования реального сектора национальной экономики. Проведен анализ результатов функционирования реального сектора национальной экономики Украины, рассчитаны значения

индикаторов экономических, социальных и экологических результатов с их последующим агрегированием в обобщающие и интегральные индикаторы.

Выполнено индикативное оценивание инвестиций в реальный сектор национальной экономики. Разработан подход к определению результативности управления инвестициями в реальный сектор национальной экономики и проведено ее оценивание. С целью разработки управленческих инициатив выявлено зависимость между индикаторами инвестиций и сводными индикаторами экономических, социальных и экологических результатов функционирования реального сектора. Обосновано, что разработка направлений повышения результативности управления инвестициями базируется на идентификации проблем в реальном секторе с учетом прогнозируемых изменений индикаторов результатов его функционирования, для чего предлагается использовать матричный метод. Обоснована архитектура системы управления инвестициями в реальный сектор национальной экономики.

Ключевые слова: национальная экономика, реальный сектор, инвестиции, результаты функционирования, управление, индикатор, индикативное оценивание, результативность.

SUMMARY

Kasyanovsky Ye. V. Investment management in the real sector of the national economy based on indicative evaluation. – The manuscript.

Thesis for obtaining a scientific degree of candidate of economic sciences, specialty 08.00.03 – Economics and Management of National Economy. – Classic Private University, Zaporizhzhia, 2018.

The dissertation is devoted to solving an important scientific and applied problem related to the development of practical recommendations on investment management in the real sector of the national economy on the basis of indicative evaluation. Investigated the theory of investment management and studied the views of scientists on the classification of investments, which proposed to supplement the classification mark «in the area of investment appointment». The approaches to investment management are investigated and the application of the program-target approach is grounded. The approach to investment management in the real sector of the national economy based on indicative estimation is developed.

The methodical toolkit of indicative evaluation as a basis for development of proactive nature of managerial initiatives is explored. A system of indicators for the indicators of the results of functioning of the real sector of the national economy has been formed and an analysis of the results of its functioning has been carried out. Indicative evaluation of investments into the real sector of the national economy was conducted. The sequence of forecasting the effectiveness of investment management in the real sector of the national economy was developed and the problem situations in the real sector were identified on the basis of matrices. The basic directions of management are determined and the architectonics of investment management in the real sector of the national economy are substantiated.

Key words: national economy, real sector, investment, management, results functioning, indicator, indicative evaluation, performance.

КАСЬЯНОВСЬКИЙ ЄВГЕН ВЛАДИСЛАВОВИЧ

**УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЯМИ В РЕАЛЬНИЙ СЕКТОР
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ
НА ОСНОВІ ІНДИКАТИВНОГО ОЦІНЮВАННЯ**

08.00.03 – економіка та управління національним господарством

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Підписано до друку 21.11.2018.

Формат 60×84/16. Папір офсетний. Цифровий друк. Гарнітура Times.

Умовн.-друк. арк. 0,9. Обл.-вид. арк. 0,9. Наклад 150 пр. Зам. № 38–18АБ.

Видавець та виготовлювач
Класичний приватний університет
69002, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 70Б

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК, № 3321 від 25.11.2008 р.